

LIETUVIŲ RATELIAI

IŠ ATSIMINIMŲ APIE MONTREAL, CANADA

1905 metų birželio mėnesį atvykau iš Anglijos į Montrealą, Kanadoje. Stebėjau gamtos gražumui.

Dešinė matėsi platus vandenynas. St. Lawrence upės platumas stekė apie mylią. Kairėje aukštas kalnas. Gatvėkaris buvo traukiamas ir virš lynu, o nuo to kalno ėjo eilė šlaitų, apsigabusių žaliais medžiais.

Pats miestas neatrodė didelis. Jis buvo siauras ir ilgas: apie pusantro rusiško viorsto pagal upę. Gyventojų priskaitė gal 35,000.

90 nuosimčių gyventojų sudarė francūzai. Lietuvių buvo apie 300 pavienių ir apie 50 šeimų. Beveik visi jie buvo naujokai, neseniai atvykę iš Lietuvos arba iš Anglijos. Buvo jie padorūs ir teisingi žmonės, vienas kitą gerbė kaip savo tautos žmogų. Biznierių nė vieno lietuvių nebuvo, o ir draugijų neturėjo suorganizuotų.

1906 metais iš Philadelphijos atvyko Jonas Aleksandravičius ir mudu suorganizavom pirmą pašalpinę draugiją vardu šv. Kazimiero. Neužilgo susitvėrė socialistų draugija, taip pat suorganizavom nepriklausomą klubą vardu Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Klubas; jis turėjo pašalpos skyrių.

Devynis mėnesius klubas gyvavo, turėdamas teisę parduoti minkštus gėrimus. Bet jo pajamos buvo mažos, taigi nutarėm ieškoti laisnio stipriems gėrimams. Darbas buvo pavestas pirmininkui Jonui Aleksandravičiui.

Kitame susirinkime pirmininkas paaiškino, kad mes lietuviai negalime gauti tokio laisnio. Dalykas esąs, kad rusai turėję klubą St. Lawrence gatvėje ir to klubo prižiūrėtojas (bosas) pabėgęs su \$15,000 kreditorių pinigų. O Montrealo teisiai skaitą mus, lietuvius, tos pačios tautos žmonėmis, t. y. rusais. Mat, anais laikais francūzai arba angliai nesugebėjo atskirti tautas: atvykai iš Rusijos valdomo krašto, tai ir buvai rusas.

Paliksim truputį šį klubą nušaliai. Eisim prie tikėjimo.

Kaip minėjau, lietuviškai mokančių kalbėti buvo apie 500 asmenų, o lietuvių kunigo nebuvo. Labiausia moterėlės verkė dėl to. Taigi buvom priversti kunigo ieškoti per laikraščius.

Po kiek laiko atvažiavo kunigas. Visi nudiugom. Kunigas pradžioj pasirodė labai kilnios dvasios. Po mišių į amboną pasiimdavo punda lietuvių laikraščių. Ragino jis skaityti "Ke-

leivį", "Lietuvą", "Kovą" ir net "Sakę" — parapijonams aiškindamas, kad gerai yra skaityti visokius laikraščius, kurie tik-tai pakliuva į rankas. Nereikia, girdi, daug dėmesio kreipti, kokia yra žmogaus pakraipa, svarbu kad jis būtų apsišvietęs. Mūsų tauta daug žemiau stovinti už kitas tautas, taigi mums reikia skubėti šviestis.

Toki jo žodžiai džiugino parapijonis. Šitas džiaugsmas tęsėsi apie 6 mėnesius. Po šešių mėnesių kunigas pakeitė laikyseną: pradėjo parapijonis kloti ir bedieviais vadinti, ėmė drausti ir laikraščius skaityti.

O mes iš laikraščių patyrėm, kad mūsų kunigas Jungtinės Valstybės turėjęs nesmagumų, buvo išvažiavęs į Angliją, o iš ten atvyko į Kanadą. Mes, sužinoję tai Montreale, panorom kunigu nusikratyti. Tačiau tai buvo nelengva.

Vieną šventadienį popiet suorganizavom apie 150 moterų ir vyrų ir nuėjom pas vyskupą. Bet jo sekretorius paliepė mums tuojau pasišalinti nuo vyskupo žemės, o jeigu to nepadarysim, tai mus pašalins raitoji policija. Antradienio vakarė mudu su Jonu nuėjom pas advokatą su pundu lietuvių laikraščių.

Advokatas mūsų skundą išklaušė ir paklausė: ar jūs esate biznieriai?

Atsakėm, kad esam paprasti amatninkai.

Advokatas tada mudviem tarė: Ar suprantat, kad ieškot sau belangės? Jūs nežinot vyskupo. Gal tas kunigas yra jo žinioje.

Mes apie 40 vyrų atsimečim nuo parapijos. Po kiek laiko gavom šv. Juozapo parapijos klebono leidimą pasikviesti kitą kunigą porai dienų. Atvyko jaunas kunigas iš Rochesterio. Atlikom dvasios reikalus ir susirinkom svetainėje. Mes kvietėm šį atvykusį kunigą eiti kartu su mumis pas vyskupą. Jis pagaliau sutiko. Sako, gerai, aš eisiu.

Susirinkom vyskupo svetainėje. Po pusvalandžio pasirodė ir vyskupas. Mūsų svetyr kunigas pradėjo angliškai jam apie mūsų parapijos kunigą aiškinti. Vyskupas skaudžiai jį subarė. Kunigas puolė ant kelių prieš vyskupą ir tarė: kaip aš esu Dievo tarnas, taip teisybę kalbu, daryk su manim ką nori.

Po visos audros vyskupas užtarė parapijonis ir paliepė pirmajam kunigui tuojau pasišalinti iš bažnyčios. Taip pasibaigė to lietuvių kunigo istorija.

O dabar vėl prie svietiškių dalykų, prie Vytauto Klubo. Aš turėjau pažįstamą advokatą. Vieno antradienio vakarė pamačiau jį ir išdėčiau klubo reikalą.

Advokatas pasakė: Aš jums gausiu čarterį ir laisnius ir suorganizuosiu klubą su sėrais. Bet pirma noriu žinoti, kiek jūs yra Kanados piliečių. Jūsų turi būti mažiausia šimtas. Antras dalykas: Tu esi valdyboje, turi man duoti 250 dolerių be pakvitavimo, ir knygoje apie tai nereikia minėti.

Aš tariu, kad mano pinigai prapulsia. Jis atsakė: Pinigai neprapuls, klubas bus su sėrais ir kiekvienas iš jūsų valdybos turės turėti po 20 šerų, t. y. už \$500. Jums teks tie pinigai sutvarkyti, ir kiekvienas narys turi turėti nors vieną šerą už 25 dolerius.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" — neissemamas žinyo ir išminties šaltinis. Skaitykite jas ir kitus raginkite skaityti

Dr. Robert C. Rutledge apeli-džia St. Louis City ligoninė de-tektyvo lydimas. Dr. Rutledge prisipažino nužudęs inžinerių, kū-ris melninsi prie jo žmonos.

Belgradan atvažiavo du rumunų armijos karininkai. Tito valdžios atstovai rodė jiems sostinės apylinkes.

MOSŲ "NAUJIENOS" — TAI GYVENIMO VEIDRODIS

Laiškas iš Vokietijos

Laišką gavo naujienietis Antanas Zymontas

Brangus Dėdė:

Prieš porą dienų gavau iš Jūsų laišką su dovana. Širdingai dėkoju už visa tai. Šiandien pasiunčiau Morkūnams jiems priklausančią dalį. Ar nebus paskutinis mano patarnavimas jiems, nes šiandien gavome pranešimą, kad gruodžio 15 dieną turime išvykti į Kanados konsulatą patikrinti sveikatos. Tikimės, kad iki Kalėdų atliksime tą "koronę". Na, o po Kalėdų reikės atsiveikinti su Europa. Dabar ruošius visu smarkumu kelionei. Kol sėdėjom vietoj, rodos, nieko netrukė. Bet kaip tyčia užklupo žiemos šalčiai. Trūksta tai šio tai to. Lakstau nuo siuvėjos prie siuvėjos: taisyta senus, siuvu naujus, o tie pinigai plaukia kaip vanduo. Apie valgi jau nėra kada begalvoti. Po sveikatos patikrinimo kai kuriuos labai staigiai iškviečia išvykimui, o kai kurie dar palaukia savaitę kitą. Paskutiniu laiku labai greitai veža, o ypač tuos, kuriuos atsiima giminės. Tų ir sveikatą

ne taip nuodugnai žiūri. Tikimės, kad dėl sveikatos neužkliusime. Mano apskaičiavimų turėtume išplaukti apie sausio pradžią. Kaip tik tuo laiku kada neramiausias vandenynas. Bet visa tai niekis! Gal išlipę į krantą naujosios tėvynės pajusime tvirtesnį pagrindą po savo kojomis, kurio taip ilgai neturėjome.

... Jei Dėdė j mano prašymą atsakysite keliais doleriais, būsiu labai dėkinga. Manau, kad bus paskutinis mums patarnavimas Europoj. Jūsų laiškas mus sugaudys, nes mes gyvenam taip arti vienas kito, kad kiekvieną truktelėjimą žinome

vienas kito. Šiandien mano kaimynai anksčiau žinojo už mane, kad reikia vykti į komisiją ir jau sveikino kaippo kanadietę. Aš tik vėliau gavau šią žinią.

Sekantis mano laiškas bus jau iš konsulato. Manau, kad jį gausite dar prieš Kalėdas. Sudie!

— Rožė.

KVIEČIAME TAUPYTI Stipriausioj ISTAIGOJ Chicagoje

TURTAS VIRS \$21,000,000.00

ATSARGOS FONDAS VIRS \$2,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr. 4192 Archer Avenue Tel. Virginia 7-1141

INCOME TAKSUS PILDO

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

2401 West 63rd St. Phone WAlbrook 5-7711

Gražiausias KALĖDŲ DOVANOS

Kūdikiai, berniukams ir mergaitėms, iki 14 metų. Jūs viską galite pirkti kaip didelį bargeną

MILTON'S CHILDREN'S STORE

3403 So. Halsted St. Atdara vakarais iki Kalėdų.

MAUDYNĖ, MAUDYNĖ PAULINA

RUSSIAN-TURKISH BATHS

Electric Treatments, Ultra Violet-Sunshine and Infra Red Light Radiations, Swedish Massage and Movements. Electric Bath and Rooms. \$3.00

C. LAURINOVICH & SON, Props. 1657 W. 45th Street Cor. S. Paulina St. Phone Virginia 7-9493. Ladies Wednesday.

Kostumeriškas vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas.

VALO IR PROSINA Krautuveje užlaikomi kaip vyrams, taip ir vaikams marškinių, kelnų svederių, pančiakų, padžiamas ir t. t.

FRANK MICKAS SENIAUSIAS SIUVĖJAS BRIGHTON PARKE

4146 Archer Ave. TEL. LAFAYETTE 3-9066

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešči ir skauda. Kad pašalinti tą niešėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės patengins jus skaudėjimui ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigai nuo skaudžių nudegimų. Jos taigai pašalina niešėjimą ir užsisenėjimą PSORIASIS. Taigai pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT su stabdo džiulimą odos ir perplėšimą tarpasčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiuliančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršintų odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežintų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order.

LEGULO, Department J 4847 W. 14th St. Cicero 50. Ill.

RAMUNIŲ ŽIEDAI

Lietuviai yra įsitikinę nuo senų laikų, kad ramunės yra geras vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia skilvį, inkstus (kidneys) ir palengvina mėnesines. Jos geros ir akims plauti. Gerk ramunių arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisų veidą. Vienas arbatinis šaukštukas ramunių į puoduką verdančio vandens padaro gerą arbatą. Galima gerti karštą, šiltą ir šaltą. Mūsų ramunių žiedai yra iš Vengrijos. Svaras kainuoja \$2.50. Už \$1.00 6 uncijos.

ALEXANDER'S CO. 414 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Christmas Special at JOS. F. BUDRIK

SOMETHING REALLY DIFFERENT IN CHRISTMAS GIFT IDEAS!

BULOVA

Christmas Gift Bell

Hangs right on your Tree!

This Christmas—give Bulova, Gift of a Lifetime, in the most beautiful gift package ever designed! The Bulova Bell, in the color and brightness of gold, is lined with luxurious velvet and satin—can be hung right on your Christmas Tree!

AMERICA'S MOST BEAUTIFUL GIFT PACKAGE

CO-ED 17 Jewels \$29.75

CADET 15 Jewels Expansion Bracelet \$39.75

GODDESS OF TIME 17 Jewels \$42.50

HIS EXCELLENCY "XX" 21 Jewels \$49.50

HER EXCELLENCY "A" 21 Jewels \$49.50

\$1 HOLDS ANY ITEM UNTIL Christmas

JOS. F. BUDRIK, Inc. 3241 SO. HALSTED ST. 3409 SO. HALSTED ST.

All prices include Federal Tax.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS. — DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies statko lentų ir namams moteriolių. LIETUVIAI SALESMONAI CARR MOODY LUMBER CO. STANLEY LITWINAS Manager. 3039 So. Halsted St. Tel. Victory 2-1272.

Kanados Lietuvių Žinios

KANADOS LIETUVIŲ PERSIORGANIZAVIMO REIKALU

Artinasi 1949 metų sausio 29-30 dienos, kuriomis Montrealyje susirinks Kanados lietuvių tarybos skyrių atstovai suvažiavimo, kurio dienotvarkėje vienu iš svarbiausių klausimų naujų organizacijos įstatų priėmimas.

Kanados lietuvių taryba, bekdama organizacinėje savo raidoje, jau bus atlikusi savo paskirties uždavinį ir įvykdžius toje raidoje vieną reikšmingų organizacinių etapų. Bet dabar nei savo pavadinimu, nei įstatais jau nesiderina su tikrove, — todėl būtina persitvarkymo. Todėl ir kyla klausimas: kaip persitvarkyti?

Paskutiniame "Nepr. Lietu-

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI IŠ ZINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

vos" numerį skaitome pranešimą, kad nauji organizacijos įstatai jau esą paruošti ir netrukus bus išsiuntinti skyriams. Ligi šiol, kiek girdėti, įstatai skyrių dar negauti. O su jais ligi skyrių atstovų suvažiavimo reikia susipažinti; reikia skyrių susirinkimuose juos apsvaistinti ir dėl jų nusistatyti. Tik tai tokiu keliu einant, ir suvažiavime bus galima rimčiau dėl jų pasisakyti. Bet tam reikalui jau ir laiko nelieta. Todėl šis svarbus klausimas reikia negrįžti spaudoje.

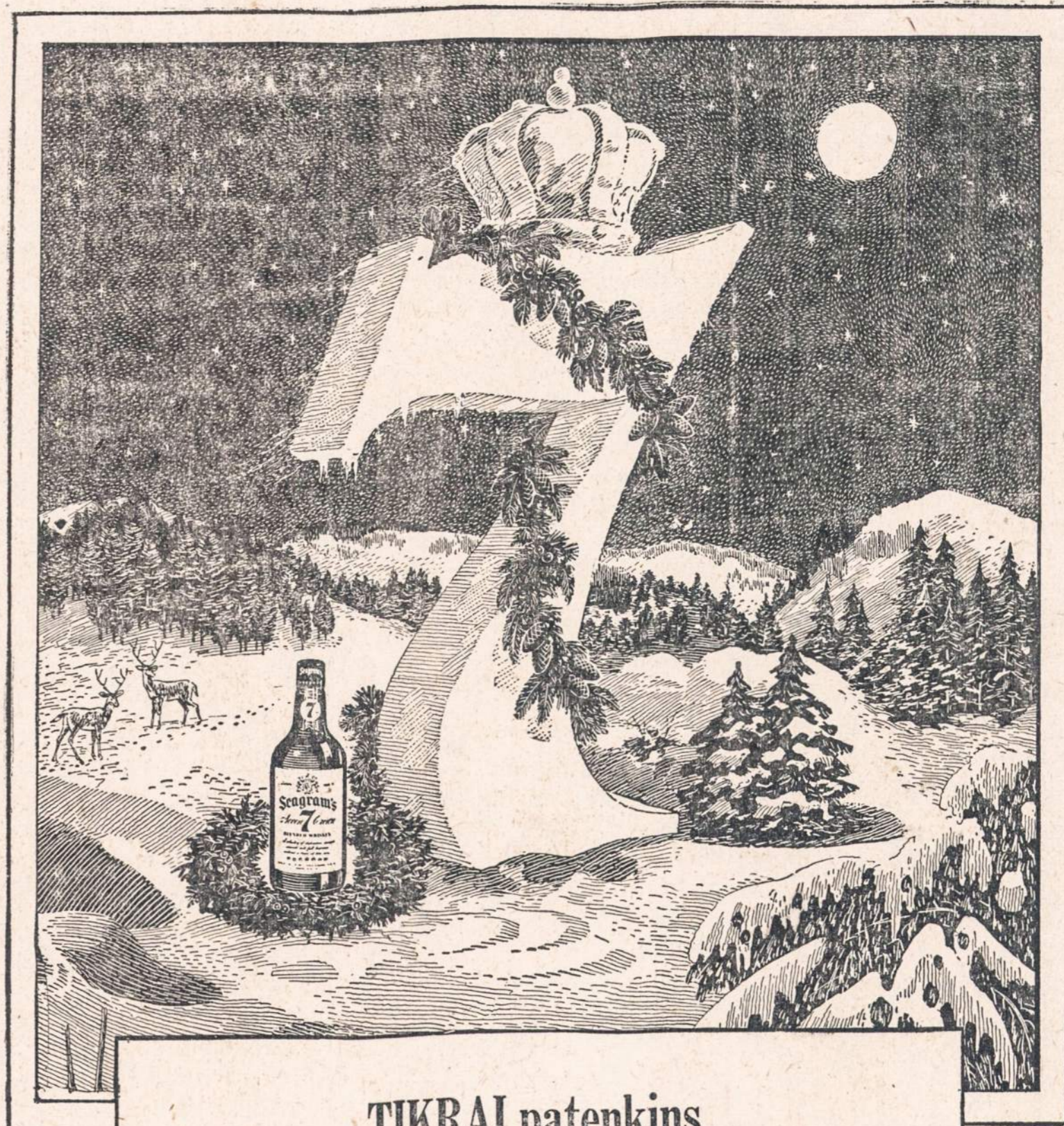
Pagaliam, kaip ten bebūtų su taryba ir kaip ten bebūtų su naujai ruošiamaisios jos įstatais, organizaciniai pasaulio lietuvių reikalai taip sparčiai yra pažengę pirmyn, kad apie organizacijos ar perorganizavimo reikalus dabar belieka kalbėti tikrai pasaulinės lietuvių organizacijos pagrindu ir plotme. Ta prasme, todėl, reikėtų kalbėti ir apie Kanados lietuvių tarybos perorganizavimą. O dėl to visų pirma rei-

kėtų susipažinti su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstitucija (įstatais) ir prie jos derinti ir naujus tarybos (ar kuriuo kitu vardu) įstatus. Vliko teipiūta tikrai dviem skaitymais ir paleista į visą lietuvių pasaulį, kad ji ją persvarstyti ir, jei ras reikalinga, patiektų savo pataisų, pastabų ir tt. Bet gi, reikia spėti, kad labai daug pataisų vargu nebūs, — todėl jau iš anksto galima prie jos derintis, ją imti organizacijos pagrindu. Taip nusistatius, būtų išvengta be-reikalingos gaisaities, kurią sudarytų specialių vietos reikalams įstatų ruošimas, o paskui, paskelbus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimą, naują persiorganizavimą ir prisitaikymą PLB-nės konstitucijai.

Gali būti, kad KLT-bos įstatų rengėjai taip ir daro, bet, kol nematome jų paruoštųjų įstatų projekto, sunku ką apie tai pasakyti. Tačiau, kadangi absoliutinė dauguma lietuvių Vliko paruoštosios ir dviem skaitymais priimtiosios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstitucijos projekto nėra pažinę, nėra skaitę, tai, manau, bus visiems pravartu su ja susipažinti ir dėl jos pasisakyti.

Konstatuodamas faktą, kad bendrinės Kanados lietuvių organizacijos įstatai jau dabar turėtų būti derinami su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įstatais (konstitucija), aš tuo tarpu ir keliu šį klausimą. O kituose "Naujieju" numeriuose aš pabandyčiau peržvelgti tą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės konstitucijos projektą.

— J. Kardelis.

TIKRAI patenkins

prašyk **Seagram's** ir būk **TIKRAS**
...Prieš karine rūšimi

SEAGRAM'S 7 CROWN, BLENDED WHISKEY. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits. Seagram-Distillers Corporation, Chrysler Building, New York

HELP REG'D. KANADOJE

VALDŽIOJ REGISRUOTA EKSPEDICINE BENDROVE, HELP

Priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vokietijos ir Austrijos zonas, išskiriant U. S. S. R., taipgi į Franciją, Italiją, Olandiją, Daniją ir Angliją.

SIUNTINYS Nr. 1
Tik \$10.00
Su įpakavimu 20 sv.	SIUNTINYS Nr. 2
Tik \$6.00
Su įpakavimu 10 sv.
5 svarai kiaulinių TAUKŲ	4 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupelių)	1 svaras KAVOS (pupelių)
5 svarai KUKRAUS	1 svaras kenuotos mėsos
2 svarai MESOS	1 svaras KUKRAUS
1 svaras GRIETINĖS	1 svaras KAKAVOS
1 svaras RYZIŲ	
1 svaras KAKAVOS	

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinių už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienam atveju persiunčia Tamstai gavėjo pakvituotą orderį.

SIŪSKITE LAISKĄ SU UŽSAKYMU SIENDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antraštai būtų parašyti aiškiai, dru kuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antraštas HELP neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

MODERNISKI SEKLYČIOS SETAI

MŪSU GRAŽIAI IR TVIRTAI PADARYTI, SU PLEININIAIS SPRINGSAIS IR DIRŽAIS, SRUBINĖMIS VINIMIS PRIKALTI.

PIRKIT DABAR!

ARCHER AVENUE FURNITURE CO. PARLOR SUITE MANUFACTURERS
4140 Archer Ave. Phone: LA fayette 3 - 3516

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Isteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.
- Dividendus išmokėjo visada be perstojiimo.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus. Pradėk Taupyti šiandien.

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government.
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
PHONE: Virginia 7-7747.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

TORONTE PAGERBTA ŽYMIJOJI AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKĖJA

PONIA NORA GUGIENĖ

Visuomenės veikėja, BALFo sekretorė ir daugelio kitų JAV lietuvių organizacijų darbuotoja Ponia Nora Gugienė šiomis dienomis lankėsi Kanados Torontose mieste, į kurį iš Europos atvyko giminių šeima, kurios reikalu viešnia ir atvyko sutvarkyti.

Tačiau žymiosios darbuotojos lankymasis Kanadoje — tai ne paprastas reiškinys, kuris galėtų praėti nejučiomis. Ponia Nora Gugienė, ne tik JAV, bet ir Kanadoje aukštai vertinama ir naudojasi didžia pagarba. Todėl žymiosios Viešnios lankymasis, nors ir pri-vačiais reikalais, Torontose buvo atžymėtas jos garbei suruoštu pobūviu pas žymiuosius Torontose lietuvių visuomenės veikėjus Ponią Oną Indrelię ir Joną Indrele, pas kuriuos tą vakarą buvo susirinkę Veronika ir Vincas Treigiai, Marija ir Jonas Jokubynai, Sofija ir Mykolas Užumekai ir "dipukai" — Eugenija ir Marcelinas Gugiai, Rapolas Kulvietis, Bronius Šadeikis ir Ezbieta ir Jonas Kardelis.

Šeiminkė p. Ona Indrelienė, gražiai apibūdinusi garbin-gąją Viešnią, kaip visuomenės veikėją ir BALFo darbuotoją, pobūviui vadovauti paprašė p. M. Jokubynienę, kuri nestigo sparnuotų apie Viešnią pasisakymų ir pačiliu visiems pobūvio dalyviams pasisakyti. "Dipukai", žinoma, visų pirma dėkojo savo geradariams ir BALFui, jo sekretorės p. N. Gugienės asmeny. Kanadiečiai gi, kalbėdami apie gerb. Vieš-nią, "dipukams" pasakė ir nežinomų apie ją dalykų, kurie jos darbus ir ypač didelius su-gėbėjimus bei taktą stato ypatingon švieson.

Nedaugelis gali įsivaizduoti, o sąmoningi priešai net gaudus platina, kad visuomenės darbuotojai labdarybės darba dirba nemokamai. Ir BALFo sekretorė p. N. Gugienė taipgi negauna nė cento už savo dar-bą BALFe. O kokį milžinišką darbą nuveikia ši organizaci-

ja! Tremtinių mokyklos, pradedant vaikų darželiais ir baigiant Baltijos universitetu, naudojami didele jo parama; ligoniai, vaikai ir seneliai nuolat remiami; meno ir kitoms kultūrinis darbas globojamas, ir visi be išimčių tremtiniai šokiui ar tokiu būdu jautė konkrečią BALFo paramos ranką. Ponia Nora Gugienė viena prysakinių tos organizacijos ir didelio darbo veikėja, tikrai ver-ta didžios pagarbos.

Be visuomenės veiklos, pobū-vio dayvių, ypač šio rašinio autoriaus, buvo iškelta dar vie-nia Viešnios privalybė: p. Nora Gugienė jau ilgus metus "Nau-jienose" veda muzikos skyrių, kuriame sistematingai informuoja skaitytojus apie visą muzikinio gyvenimo reiškinimą. Iš vieno tik "Naujieju" ir "N. Lietuvos" spauda informuodavo ji apie visa, kas JAV lietuvių tarpe išskildavo muzi-kos meno srity.

Nenuostabu, kad Ponios No-ros Gugienės vardas yra žinomas plačiausiai — visame pa-sauly, kur tikrai yra lietuvių. Todėl nenuostabu, kad taip širdingai p. Nora Gugienė bu-vo pagerbta ir Torontose mieste, ypač tų žmonių, kurių pačių visuomeninis darbas turi gyvų saitų su p. Noros Gugienės. Garbė Jai ir didi padėka!

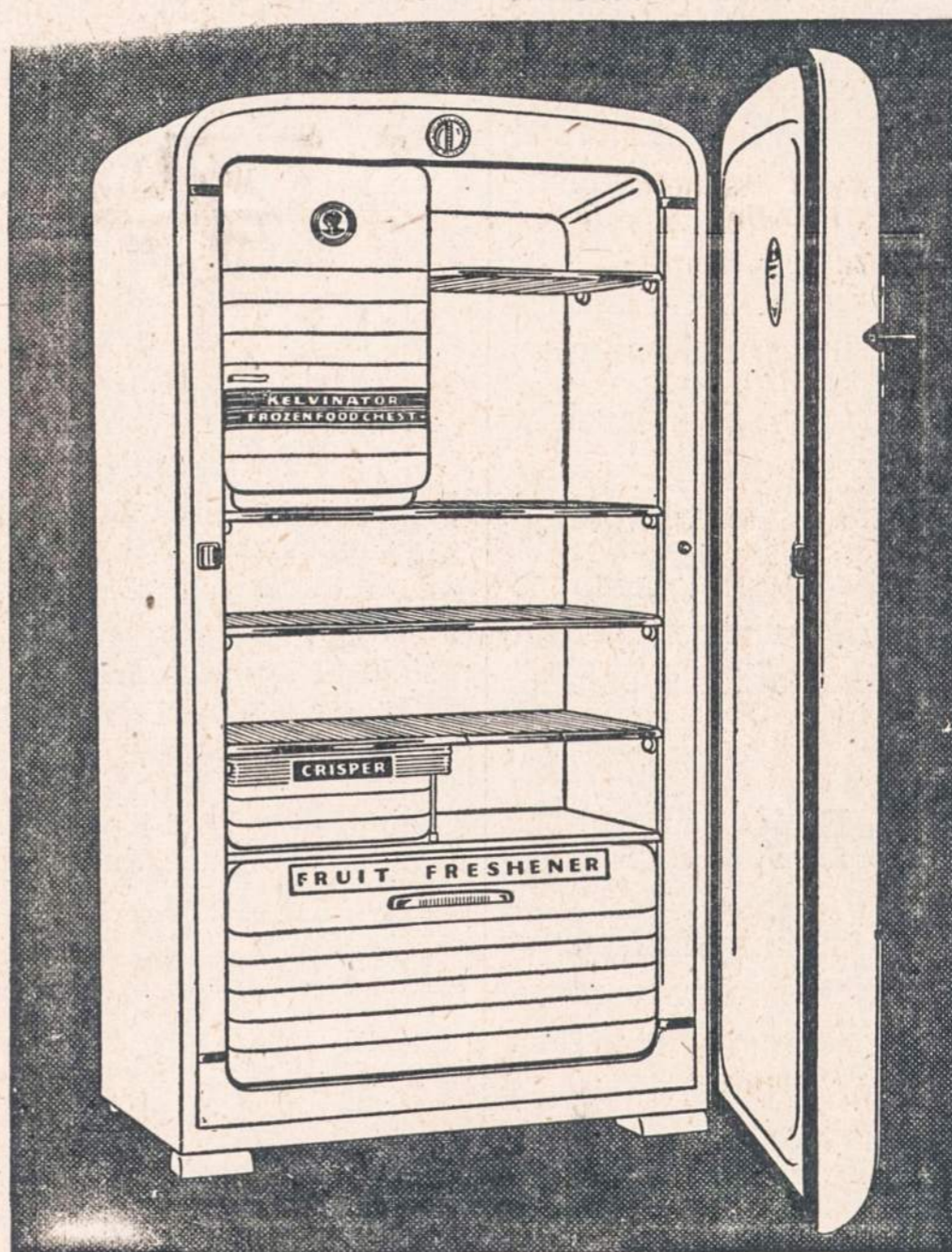
— J. Kardelis.

New Yorką dengia 20 c. sniego klodas

NEW YORK, N. Y., gr. 20 d. — 19.6 colių sniego klodas šiandien dengia visą didmiestį. Istorikai tvirtina, kad New Yorkas jau trečią kartą apklotas tokiu storu sniego klodu. Mėras O'Dwyer vakar buvo priverstas sukviesti atsakomingu pareigūnus, kad galėtų pasirūpinti priemonėmis sniegui valyti.

Beveik visi traukiniai pavė-lavo porą valandų, o lėktuvams uždrausta leisti New Yorko aerodromuose.

GERA DOVANA KALĖDOMS IR VISADOS!

ELEKTRIKINIAI ŠALDYTUVAI 1949 MODELIŲ

Pas Budriką gausite visų geriausių išdirbysčių: ADMIRAL, KELVINATOR, PHILCO, GENERAL ELECTRIC, NORGE, GROSEY, SHELVDOR.

Kainos nuo \$219.00 ir aukščiau 15 MĖNESIŲ ISMOKEJIMAI
Tą Pačią Dieną Pristatome.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
3409 SO. HALSTED STREET

MALONIAI KVIEČIAME

Atvykti pas mus dėl draugiško patarnavimo, gerų gėrimų ir linksmai laiko praleidimo jūsų kaimyninėje

tavernoje.

Chimes Inn

4932 W. 14 St. Cicero, Ill.

JOS. F. BUDRIK

3241 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Tel. CALumet 5-7237.

Krautuvė atidaryta kiekvieną vakarą iki Kalėdų.

Kalėdinės lietuviškos ir angliškos atvirutės. Lietuviški ir angliški rekordai. Gražūs kalendorius dykai visiems atsilankantiems

Rankiniai laikrodėliai, vyriški ir moteriški 14 akmenų geltono aukso, vertės \$38.00, po \$18.95. Elgin laikrodėliai, po \$27.50 14 k. žiedai su deimanto akute 1/4 karatų \$88.50

right on your Christmas Tree!

BULOVA

Christmas Gift Bell

Imagine! Bulova, Gift of a Lifetime, in the most beautiful Gift Package ever designed — the Bulova Christmas Bell!

GODDESS OF TIME 17 Jewels \$33.75

SENATOR 17 Jewels \$39.75

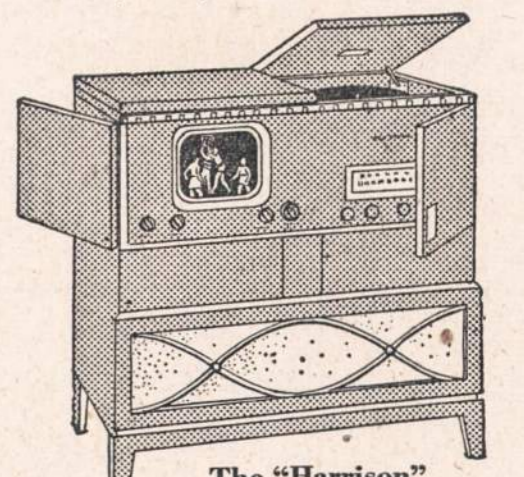

Keepsake WELLESLEY 450.00 Also \$600 and 750

Keepsake DUTCHESS 125.00

Keepsake REGINA 450.00 Also \$225

- 14-K žiedas su gražia deimanto akute, \$40.00 vertės, už \$20.00
- 10-K Birthday stone žiedai, vertės \$10, po \$4.75
- 3 eilių Perlo Karoliai, vertės \$15, už \$6.75
- Coro blizganti branzelietai, \$2.50 vertės, po \$1.00
- Lighters, windproof, \$2.00 vertės, po \$1.00
- Alarm clocks, 30 val., vertės \$2.50, už \$1.50
- Musical Powder Boxes, groja įvairias tonas, vertės \$5.00, po \$2.75
- Fountain Pens, Ball-point, \$2.00 vertės, už \$1.00
- Fountain Pen Sets, vertės \$12.00, po \$6.00
- 32 smėtų Silverware setai, vertės \$28.00, už \$16.50

The "Harrison" "Micro" — T. M. Reg. U. S. Pat. Off.

- Mažos Radios, vertės \$15.00, po \$10.00
- TELEVISION SETAI, garantuoti 1 metams \$169.50
- Radio kombinacija, automatiška, gražiame kabinete, vertės \$295.00, už \$169.00
- 14-K Rankiniai Laikrodėliai, Moteriški ir vyriški, \$42.00 vertės, po \$24.50
- Paprast Rankiniai Laikrodėliai, atpiginti \$8.50
- 100 Kalėdinų Atviručių, vertės 25c, 15c, 10c, po vieną, už VISA SIMTĄ \$3.00

Budriko Lietuviška Radio Programa leidžiama skemdienio vakare, 5:30 P. M. WCFL, 1000 kilocycles, 50 tūkstančių watts spėkos, AM ir FM, 15 muzikantų orkestras ir žymūs dainininkai.

M. GUDELIS

MARTINKAIČIO ATSIMINIMAI

ANTROJI DALIS
KELIONĖ AMERIKON
3. KELIONĖ PER ATLANTĄ

(Tęsinys)

VOS MANĖS VANDUO
NENUSEŠĖ

Kiek toks laukimas prikaukina ir kiek jis sveikatos kiekvienam atima, sunku apskaičiuoti. Laukti, kada laukti negali, tai yra pati blaiviausiaji kankynė. Esu tikras, kad kiekvieno kelio organizmas turėjo kokias dvi savaites viršvalandžius dirbti, kol išstūmė apnuodytą sistemą.

As pralaukiau pusę dienos. Būčiau galėjęs dar palaukti bet nenorėjau sėdėti ant narų ir skustis diegliais viduriuose, kaip skundėsi didokas keleivių skaičius. Kada pamačiau, kad audra nesibaigia ir laukimui galo nesimato, truks laikys, nutariau eiti į išeinamąją. Aprimęs, bet dvokiantis mano kaimynas vertė mane imtis tokio žingsnio.

Priartėjau prie durų ir pasakiau jūrininkui, kad noriu eiti į išeinamąją. Jis man, įprastu savo ramumu, patarė palaukti.

—Aš jau laukiau pusę dienos, — atšoviau. — Daugiau

nelauksiu. Kada jis pamatė, kad aš tikrai esu pasiryžęs eiti ir kad bangos manęs negasdina, tai daug ir nespriešino. Atvirščiai, jis išėjo laukan, kad galėtų man pagelbėti, jeigu kiltų reikalas. Taip ir turėjo būti, nes jam įsakytą padėti keleiviams.

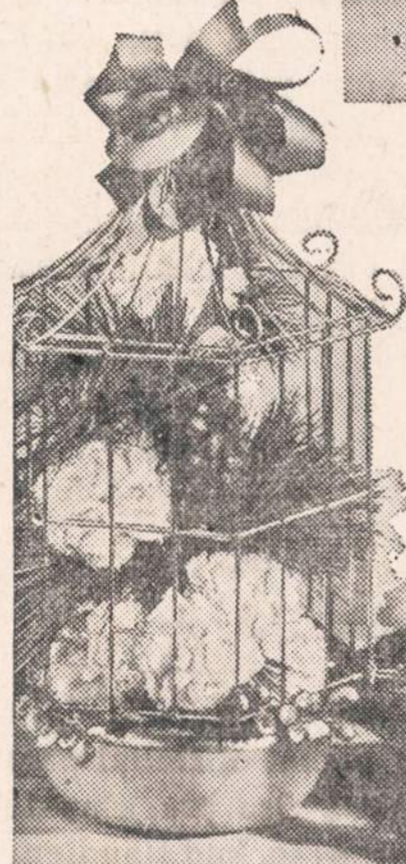
Kada laivo pasturgalys leidosi žemyn, tai aš pasileidau prie budelės. Iš kambario išėjau drašiai, buvau visam pasiryžęs, bet lauke pradėjau abejoti savo draša. Bemėgiant atrodė, kad kojomis žemės nesiekiu; bijojau, kad nepakiliau ir neišlėkčiau "per bordą". Gerai daro, kad žmonių neišleidžia, pagalvoju tada.

— Vis dėlto būdelę pasiekiau ir ir užsidariau dureles. Pro plyšį mačiau laukan išėjusį jūrininką. Būdelė, rodos, turėjau jaustis ramiai, bet ramumo joje man nebuvo. Lūptis be pertraukos kirtu laivą, vėjas plėšė, o būdelės sienos suposi ir traškėjo. Bijojau, kad vėjas manęs su visa būdele jūron neįmestų. Žinojau, kad audros metu niekas ma-

'Buttons and Bows' KEY WINTER FLOWERS

"FRILLS and flowers" like the present hit-song pines for, naturally form the No. 1 theme of both personal flowers and household decoration this winter holiday season. Current favorite is the "Buttons and Bows" corsage (above), reports floral stylist Alyn Wayne of Florists' Telegraph Delivery Assn. A bright ribbon bow also sets off the gilded birdcage in the floral tablepiece (left). Carnations, pine and holly berries are used in this seasonal novelty. Youth interest, too, is important during the holidays. For this FTD's expert employs a styrofoam "candy cane" in the beautiful mantel or table arrangement shown here, with eucalyptus, frosted bells and candles.

nes neišgelbėtų.

To dar ne gana. Didelės baimės man įvarė pati skylė. Kol laivas buvo iškilęs į viršų, tai putojantis vanduo atrodė gana toli, bet kai pasturgalys pradėjo kristi žemyn, tai man atrodė, kad kunkuliuojantis vanduo, mane praris, kad ta skylė bus didžiausioji mano nelaimė, pro ją galingoji jūra mane iš laivo išitrauks. Ar negalėjau aš palaukti, kaip visi kiti laukia? — galvoju tuo momentu. Ar vertėjo užsispirti ir audros metu laukan eiti? — perbėgo mintis per galvą.

JŪRININKAS MANE VIDUN ĮVILKO

Bet tuo tarpu laivas, sutręskėjęs ir tartum truputį atskvėpęs, ir vėl pradėjo kilti į viršų. Kiekviena sekundė buvo brangi, ir aš nutariau nei vienos be reikalo nepraleisti. Viena akimirka nusimečiau didžiausią našta, kuri mane jau 48 valandas kankino ir slėgė. Bet tai buvo tikrai viena akimirka, nes sekanti man dar vieną staigmeną atnešė. Laivas staigiai sutręskėjo, būdelė sulingavo ir vanduo, tarytum iš kokio fontano, pradėjo veržtis į viršų. Dabar tokiose vietose vanduo iš viršaus žemyn bėga, o tais laikais vanduo iš apačios į viršų veržėsi. Matyt, kad kaip tikrai tuo momentu į laivo šoną galinga banga tėsė.

Nepasakosiu, kokia buvo mano savijauta. Tiek tepasakysiu, kad pirma proga prasidariau dureles ir neriau ar tyryn prie jūrininko. Bėskubėdamas, žinoma, paslydau ir išsiliesiau ant šlapio dūno. Atsikelti greitai taip pat negalėjau, nes viena ranka reikėjo laikyti kelnes. Laimė, kad jūrininkas mane tuojau pačiupo ir, nelaukdamas naujos bangos, istūmė į vidų. Vėliau dvi dienas turėjau džiovintis, kol visus drabužius išsidižiovinau.

Visa tai pasakoju ne pajuočiai. Man rūpi tikrai priminti šių dienų keleiviams tas nemalonus aplinkybes, kuriose pirmiems lietuviams reikėjo Amerikon važiuoti. Teisybė, mes tada mažiau mokėdavom už kelionę (aš už laivakortę užmokėjau tikrai dešimtį dolerių), bet mielu noru būtume daugiau sumokėję jeigu būtų me galėję išvengti visų skaus-

mų ir nemalonumų. Sušlapau, bet svaigulys tuojau man praėjo, ir audra neatrodė tokia baisi. Kiti keleiviai man pavydėjo. Kiekvienas jų norėjo būdelę pasiekti, bet nedrįso nosies laukan iškišti.

LAIVE KYLA PANIKA

Ryte jūra plėšėsi ir siautėjo, o vėjas staugė ir švilpė. Lietus ne lijo, bet liete liejosi. Kai pro skylutę pasižiūrėdavom laukan, tai nežinojom, kur jūra baigiasi ir kur lietus prasideda. Dažnai bangos apsemdavo ne tikrai mūsų langelį, bet ir pusę laivo užliedavo. Visi stebėjomės, kaip tos milžiniškos bangos neprarydavo mūsų laivo.

Bet kada sutemo, tai vaizdas pasidarė dar baisesnis. Kas lauke dėjosi, mes nežinojom. Tiek tegirdėjom, kad vandens snioštimas ir vėjo siautimas buvo didesnis. Be to, mūsų laivą plakė vis didesnės bangos. Visas laivas tikrai stengėsi ir traškėjo. Kartais atrodydavo, kad jojo lubos prasiškirs ir siehos supleišės. Durs visą laiką skrypė, o vėyns ir sraigai griežte griežė, tarytum koks milžinas jas bandytų ištraukti.

Kada gamtos jėgos pradeda nepaprastai smarkiai siautėti, tai žmogus aprimsta. Mūsų kambaryje visą laiką buvo didelis judėjimas, vieni lipo, kiti krito, treči iš kampo į kamą strapaiolio, bet kai sutemo ir visi laivo kampai pradėjo braskėti, — žmonės nutilo. Gal juos paveikė artėjęs pavojus, o gal jie išvargė ir ramiai likimui buvo pasiruošę pasiduoti.

Niekad kambarys nebuvo tylus. Pradžioje vieni kitiems savo patyrimus pasakojo, kylandčias abejones dėstė, o vėliau, kai didelė dauguma pradėjo sirgti, skundams ir vaitojimams nebuvo galo. Retas ligonis turėjo jėgų visą laiką tylėti. Tylinčiųjų skaičius, ko gero, būtų buvęs didesnis, bet kai vieni pradėdavo skustis krūtinės skausmais, kitiems trūkdavo oro, o tretieji šaukėsi Dievo pagalbos, tai ir ramieji netekdavo lygsvaros; vieni iš jų pradėdavo barti nekantriuosius, o tretieji, pasiklausę vaitojimų, taip pat nejuociomis pradėdavo vaitoti ir šaukti pagalbos.

(Bus daugiau)

Svarstė Motorinių Vežimų Taksus

SPRINGFIELD, ILL. — Illinois valstijos vieškelio komisija laikė mitingą praėjusį pirmadienį visą dieną. Svarstyta klausimai, kaip būtų galima gauti daugiau taksų iš motorinių vežimų. Bet konferencijos dalyviams rūpėjo, kad mašinių savininkai jaustų juo mažiau

taksų padaugėjimą. Komisija priėmė išvadą:

1) Palikti automobilių laisvųjų kainas tokias, kokios jos dabar yra; 2) pakelti vairuotojų laisvųjų nuo 50 centų iki \$1 trims metams; 3) priešintis išleidimui naujų bondų vieškeliams.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

This year—spread Christmas Cheer with Holiday Flowers

Jūsų gėlininko krautuvė yra graži su visomis gėlėmis šio Kalėdinio sezono. Užieikite ŠIANDIEN su savo Kalėdinių pirkinių sąrašu.

Duokite KORSĄ švenčių pokilams... jūsų gėlininkas yra artistas nužiūrėjimui "naujos išvaizdos". Daleiskite jam suteikti jums patarimus.

Carnation ir žalumynai švenčių dekoracijoms.

Duokite KALĖDŲ RYTO GELES draugams, ligoninėms ir sergantiems namie.

Say it with Flowers

"Nei vienas negauna per daug gėlių"
Jūsų gėlininkas gali nusiųsti gėles bile kur

Coro Pearls

For That Priceless Look
Coro's simulated pearls treasured by discerning women for their exquisite beauty and elegance.
One, two, and three strand in various lengths.

CORO PERLA! Kaina \$2.00 iki \$20.00

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET

BALFO SANDELIS

BALFO Chicago apskritis užlaiko sandelį adresu 4714 So. Marshfield Ave. Čia suplaukia iš visų Chicago ir apylinkės kolonijų drabužiai, skirti trenčiniams. Kas turite atliekamų vertingų drabužių, neškite ten. Ponia Micknienė priima juos. Kai tik sandelis prisipildo, jie siunčiami Centran, o iš centro Europon.

Trenčiniai prašo tamstų paramos. — K. P. DEVEIKIS, Apskr. Pirm.

APSISAUGOKIT NUO KOSULIO

Nuo paprastų slogų, kurių negalite atsikratyti, vartokite SANITAS HERB TEA No. 99, be atidėjimo. Jos parobsta gamtai nužiovinti paraudavusius vietas ir pašalina kosulį. Čia \$1.10, su patalimtu. Mūsų žolijų arbata paremta 30 metų patyrimu.

Rašykite dėl cirkuliorio pas: SANITAS HERB, 1125 Milwaukee Ave., Chicago 22, Ill. Tel BR 8-1684.

SAVE MONEY!

Šimtai tūkstančių pėdų gerų LENTŲ, likusių iš Army Barakų ir kitų U. S. valdžios pastatų. Visokių rūšių ir mierių taip pigiai, kaip 4 1/2 centų už pėdą. Taipgi dideli bagenai Durų, Langų, Playwood, Paipu, Malevu, Stogu medžiagų, Insuliacijos ir tt. Specialus išpardavimas Army Surplus Šildytuvų, nuo \$24.00. Kiekvieną dieną yra bagenų diena pas

Southwestern
LUMBER CO.
7437 SO. WESTERN AVENUE
GROVEHILL 6-5656.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
ENglewood 4-5023

SEND PRIMA

MAIŠTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCUZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ. Maišto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesudarius adresatui pinigų gražinamų, kely dinges siuntinys patokiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS 8-21 DIENOS: I VISUS KRASTIS. Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš visų Europoje.

Siuntiant money order, čeki ar kt. mok. priemone, tiksliai uždėkite gavėjo adresą ir užsakykite siuntinėlį tipo numeris. Galima užsakyti keli pakelėliai tam pačiam gavėjui.

- No. 1 2 sv. laukų, kiaušinių, 2 sv. bekono
- \$8.00 2 sv. salami, desros, 2 sv. kenuoto jautienos, 1 sv. pieno miškelis,
- 2 sv. bekono, 2 sv. kenuoto jautienos
- No. 2 2 sv. pietų, Atrik, apels, marmelado, 1 sv. cukraus
- \$6.00 1 sv. kavos pupelių, 1 sv. sokolado, bloks
- No. 3 2 sv. kiaušinių laukų, 2 sv. bekono
- \$6.50 2 sv. cukraus, 2 sv. ankšė, rieb. sūrio, 1 sv. kavos pupelių

- No. 4 \$2.95 9 SVARAI CUKRAUS
- No. 5 \$4.08 9 SV. KAVOS Pupelių
- No. 6 \$4.00 4,5 sv. cukraus, 4,5 sv. kavos pupelių
- No. 7 \$2.00 200 Chesterfield cigarečių (Išskiriant Vok. ir Italiją)
- No. 8 \$5.95 16 sv. sūdytų silkų stabi-nelė (Tik i Vokietiją)
- No. 9 \$2.85 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV. 2 sv. kenuoto sviesto, 2 sv. kiaušinių laukų

Ar norite žinoti kainas, išskaitę siuntimo, draudimo ir kitas išlaidas? Atsiųskite laiškus su draudimo komitetas ir pavysimės, mėginus dėl didesnių užsakymų. Nedelsdami sandelį pasiųskite savo kilmės draugams šio gėlių.

